

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA STAROGARD GDAŃSKI
z dnia 16 grudnia 2024 r.

w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na 2025 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.¹⁾) art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na 2025 rok, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Starogard Gdański.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2025 r.

Przewodnicząca Rady Miasta
Starogard Gdański

Anna Benert

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2024 r. poz. 1572.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: M. P. z 2024 r. poz. 93.

Uzasadnienie

Na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja zadań prowadzona jest w postaci uchwalanego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z brzmieniem art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, mogą być wykorzystywane wyłącznie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym m.in. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie oraz programów, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na 2025 r. jest kontynuacją działań podjętych w latach poprzednich, wypracowanych w wyniku współpracy środowisk wspierających rodziny, środowisk abstynenckich. Planowane środki w budżecie miasta na realizację programu w 2025 r. wynoszą 1.405.000 zł. Projekt Uchwały Rady Miasta Starogard Gdański w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2025 r. poddano konsultacjom społecznym zgodnie z Uchwałą Nr LXII/539/2010 Rady Miasta Starogard Gdański z dnia 29 września 2010 r. w sprawie określenia sposobu konsultowania projektów aktów normatywnych z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 144, poz. 2810). Do projektu uchwały wpłynęły/nie wpłynęły uwagi.

Załącznik
do Uchwały nr
Rady Miasta Starogard Gdański
z dnia 16 grudnia 2024 r.

**PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE MIEJSKIEJ STAROGARD GDAŃSKI
NA 2025 ROK**

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	3
II. Podstawy prawne.....	4
III. Główny cel Programu.....	4
IV. Adresaci.....	4
V. Realizatorzy Programu.....	5
VI. Termin realizacji.....	5
VII. Monitoring Programu.....	5
VIII. Źródła finansowania.....	5
IX. Kontrola realizacji Programu.....	6
X. Zasady wynagradzania członków MKRPA.....	6
XI. Szczegółowe cele i zadania Programu.....	6
1. Szczegółowe cele.....	6
2. Zadania.....	7

I. Wprowadzenie.

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia ludzi. Większe ryzyko niesie za sobą tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Alkohol wpływa na osłabienie systemu odpornościowego organizmu. Skutkiem tego jest m. in. zwiększone ryzyko występowania pewnych odmian raka, zwłaszcza przełyku, wątroby, części nosowej gardła, krtani i tchawicy oraz raka sutka u kobiet.

Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: bezsenność, depresję, niepokój, próby samobójcze, zmiany osobowości, amnezję, delirium tremens, psychozę alkoholową, halucynozę alkoholową, otępienie (zespół Korsakowa).

Osobnym typem szkód są uszkodzenia płodu powstałe w wyniku spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. Szacuje się, że Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) to najbardziej rozpowszechnione w Europie, niegenetyczne schorzenie neurorozwojowe (Carpenter, 2011) powstałe w wyniku ekspozycji płodu na alkohol.

Z badań zrealizowanych na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na próbie osób doświadczających przemocy wynika, że aż 76% z nich wskazywało na problem nadużywania alkoholu przez sprawców przemocy. Przemoc może pojawić się w każdym środowisku, jednak badania i analizy wskazują, że alkohol jest istotnym czynnikiem współwystępującym z przemocą domową.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na 2025 rok, zwany dalej „Gminnym Programem” określa założenia kierunkowe w zakresie problematyki uzależnień i sposoby ich realizacji. Gminny Program realizuje Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Starogard Gdański na lata 2017- 2025 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych na terenie Gminy Miejskiej Starogard Gdański.

Gminny Program oprócz spójności z dokumentem strategicznym Gminy Miejskiej Starogard Gdański, wpisuje się również w zapisy aktów prawnych i innych programów na poziomie krajowym, ze szczególnym uwzględnieniem założeń Narodowego Funduszu Zdrowia na lata 2021-2025.

Podczas wdrażania Gminnego Programu w roku ubiegłym, nie napotkano znaczących trudności w zakresie efektywnego osiągnięcia planowanych celów, co potwierdza regularny monitoring prowadzonych działań.

Z danych uzyskanych z Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w Starogardzie Gdańskim wynika, że w pierwszym półroczu 2024 r. w poradni terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu udzielono 8.010 porad specjalistycznych, w tym: 419 porad diagnostycznych, 3.135 sesji psychoterapii indywidualnej, 3.035 sesji psychoterapii grupowej, 70 sesji terapii rodzinnej, 1.252 porad kolejnych i 99 porad instruktora terapii uzależnień. Ponadto w terapii dla młodzieży z dysfunkcyjnych rodzin i profilaktyce uzależnień udzielono 108 porad specjalistycznych, w tym 33 porady diagnostyczne, 159 sesji psychoterapii indywidualnej, 45 sesji psychoterapii rodzinnej. W terapii dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych udzielono 223 porady specjalistyczne, w tym 53 diagnostyczne, przeprowadzono 148 sesji terapii indywidualnych. Z danych uzyskanych z Punktu Konsultacyjnego dla Młodzieży Uzależnionej w Starogardzie Gdańskim wynika, że do końca września 2024 r., zrealizowano 273 konsultacje bezpośrednie, w tym 226 osobistych i 47 rodzinnych, przeprowadzono 310 konsultacje zdalne, w tym 248 telefonicznych oraz 62 konsultacje on-line.

Powyższe informacje fragmentarycznie obrazują skalę problemów uzależnień i ich skutków w naszym mieście i uzasadniają konieczność kontynuacji dotychczas realizowanych zadań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

II. Podstawy prawne.

1. Ustawy:

- 1) z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.),
- 2) z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.),
- 3) z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.),
- 4) z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491),
- 5) z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- 6) z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670),
- 7) z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799),

2. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 z późn. zm.)

III. Główny cel Programu.

Celem głównym Gminnego Programu jest **zapobieganie uzależnieniom** od substancji psychoaktywnych poprzez podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Starogardu Gdańskiego na temat szkodliwości ich stosowania, a także **ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych oraz zaburzeń życia rodzinnego**, będących następstwem spożywania alkoholu i zażywania narkotyków i zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych.

Realizacja powyższego celu przełoży się na zwiększenie jakości życia starogardzian oraz zapewni minimalizowanie skutków uzależnień w rodzinie i poza nią, wynikające z założeń celu operacyjnego 1.4 Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Starogard Gdański na lata 2017- 2025, którym jest **profilaktyka i minimalizowanie skutków uzależnień w rodzinie i poza nią**.

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

IV. Adresaci.

Adresatami Gminnego Programu są mieszkańcy Starogardu Gdańskiego. Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej adresowane są do całych grup, w szczególności do **dzieci i młodzieży**, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych oraz problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi.

Działania uprzedzające z zakresu profilaktyki selektywnej skierowane są do **jednostek lub grup zwiększonego ryzyka**, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, narażone są na większe od przeciętnego niebezpieczeństwo wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami i przemocą.

Działania powstrzymujące z zakresu profilaktyki wskazującej skierowane są do **jednostek lub grup demonstrowujących wczesne symptomy związane z uzależnieniem**.

Program adresowany jest także do **osób pijących alkohol i używających narkotyków** w sposób ryzykowny i szkodliwy; **uzależnionych**, którzy wymagają leczenia (działania terapeutyczno-korekcyjne); **utrzymujących abstynencję i współuzależnionych** (działania wspierające).

V. Realizatorzy Programu.

Realizacja Gminnego Programu koordynowana jest przez Prezydenta Miasta Starogard Gdański we współpracy z Pełnomocnikiem ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień we współpracy lub na zasadach odrębnie określonych z instytucjami, podmiotami gospodarczymi, placówkami oraz

organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Dz. U. z 2024 r. poz. 1491).

VI. Termin realizacji.

Realizacja zadań objętych Gminnym Programem została zaplanowana na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. Przedmiotowe zadania mają charakter długoterminowy i stanowią kontynuację zadań z lat ubiegłych. Proces wdrażania Gminnego Programu polega przede wszystkim na systematycznej realizacji działań w nim ujętych, promocji i społecznej komunikacji (np. z wykorzystaniem Biuletynu Informacji Publicznej), a także inicjowaniu i prowadzeniu konsultacji z wykonawcami zadań.

VII. Monitoring Programu.

Monitoring prowadzony jest w celu potwierdzenia skuteczności działań ujętych w Gminnym Programie oraz wypracowania wniosków i priorytetów służących do projektowania gminnej strategii przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w perspektywie długoterminowej. Odbywa się w sposób ciągły poprzez:

- 1) dokonywanie bieżących kontroli jakości i rzetelności realizowanych zadań,
- 2) ścisłą współpracę z realizatorami zadań,
- 3) analizę i interpretację danych sprawozdawczych przekazywanych gminie,
- 4) wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczestników zajęć,
- 5) oceny superwizorów.

VIII. Źródła finansowania.

Podstawowym źródłem finansowania Gminnego Programu są środki pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w Gminie Miejskiej Starogard Gdański. Finansowanie częściowo opiera się również na środkach własnych organizacji pozarządowych ubiegających się o dotację w ramach otwartych konkursów ofert lub z inicjatywy własnej.

Należy pamiętać, że podczas realizacji Gminnego Programu, gmina zobowiązana jest do przestrzegania ustawowego wymogu, aby każde zadanie finansowane w jego zakresie miało rzeczywisty związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

W ramach posiadanych środków, możliwy jest zakup usług remontowych oraz doposażenie podmiotów będących w zasobach własnych gminy w sprzęt niezbędny do realizacji działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Finansowanie Gminnego Programu zostało ujęte w budżecie miasta na 2025 rok. Prognozowane środki w budżecie Gminy Miejskiej Starogard Gdański na realizację programu w 2025 r. wynoszą 1.405.000 zł.

Ustawa z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2021 roku, wprowadziła do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przepisy dotyczące opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małych. Opłaty wnoszone za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml stanowią w wysokości:

- a) 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych;
- b) 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia. Środki o których mowa w art. 9 z 3 w ust. 3 pkt 1, przeznacza się na realizację koordynowanej przez Pełnomocnika Prezydenta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

IX. Kontrola realizacji Programu

Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii obejmuje:

- 1) sporządzenie rocznego raportu z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przez Prezydenta Miasta, który przedkłada Radzie Miasta Starogard Gdański w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport,
- 2) sporządzenie informacji na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przez Prezydenta Miasta, którą przesyła do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

X. Zasady wynagradzania członków MKRPA.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w skład gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoba przeszkolona w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Konieczność ujęcia w Gminnym Programie zasad wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nakłada art. 4¹ ust. 5 ww. ustawy. W związku z powyższym, członkom MKRPA przysługuje wynagrodzenie:

- za każdorazowe uczestnictwo w pracach Komisji podczas jej posiedzeń, skutkujące wydaniem opinii dotyczącej wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych: członkom Komisji z wyłączeniem Sekretarza Komisji 300,00 zł (słownie: trzysta złotych), Przewodniczącemu Komisji 350,00 zł (słownie: trzysta pięćdziesiąt złotych),
- za każdorazowe uczestnictwo w pracach Komisji podczas jej posiedzeń: członkom Komisji i Sekretarzowi Komisji 300,00 zł (słownie: trzysta złotych), Przewodniczącej Komisji 350,00 zł (słownie: trzysta pięćdziesiąt złotych),
- za każdorazowe przeprowadzenie kontroli na okoliczność przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży napojów alkoholowych każdemu członkowi zespołu kontrolującego: 250,00 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt złotych),
- za każdorazowe reprezentowanie Komisji w sądzie w sprawach inicjowanych przez MKRPA i innych instytucjach na polecenie Przewodniczącego lub Zastępcy Przewodniczącego Komisji, jej członek otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 300,00 zł (słownie: trzysta złotych),
- Sekretarzowi Komisji, który jest jednocześnie Zastępcą Przewodniczącego Komisji: 1.300,00 zł (słownie: tysiąc trzysta złotych) miesięcznie.

Wynagrodzenie będzie wypłacane w ramach umów cywilnoprawnych zawieranych przez Prezydenta Miasta Starogard Gdański.

XI. Szczegółowe cele i zadania Programu.

1. Szczegółowe cele:

- 1) Zmniejszenie rozmiarów indywidualnych szkód występujących u osób uzależnionych od alkoholu, innych środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
- 2) Poprawa stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego.
- 3) Wspieranie działań służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.
- 4) Promowanie postaw i umiejętności ważnych dla zdrowia i trzeźwości, zapobieganie zjawiskom wykluczenia społecznego, profilaktyka uzależnień.
- 5) Zmniejszenie naruszeń prawa na rynku alkoholowym w zakresie obrotu i spożywania alkoholu.+

2. Zadania:

2.1. Działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych:

- 1) Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o których mowa w NPZ, poprzez realizowanie programów i kampanii profilaktycznych, zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych i programów prozdrowotnych na terenie szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowo-wychowawczych, w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) poprzez:
 - a) wykorzystanie programów z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego oraz innych instytucji zajmujących się m.in. profilaktyką alkoholową,
 - b) wykorzystanie programów autorskich dla dzieci i młodzieży, nauczycieli i innych grup zawodowych w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ,
 - c) w ramach podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej o której mowa w NPZ organizację turnusów terapeutycznych, profilaktyczno-wychowawczych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
 - d) prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych podnoszących umiejętności wychowawcze rodziców,
 - e) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć o charakterze sportowym dla dzieci i młodzieży jako działań wspomagających profilaktykę w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ,
 - f) realizacja programów z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ poprzez organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawień profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień.
- 2) Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o których mowa w NPZ, poprzez realizowanie zajęć informacyjno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży, nauczycieli, pedagogów i innych grup zawodowych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych przemocy w formie warsztatów, spotkań informacyjnych, zajęć edukacyjnych i spektakli.
- 3) Promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień, w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ poprzez:
 - a) w ramach podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej o której mowa w NPZ zajęcia warsztatowe, szczególnie dla młodzieży, dotyczące:
 - radzenia sobie ze stresem i agresją,
 - zwiększania świadomości z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych,
 - poprawiania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych bez sięgania po środki uzależniające,
 - poprawiania relacji w grupie oraz relacji dorosły - dziecko,
 - b) aktywne formy wykorzystania zainteresowań i pasji,
 - c) aktywne formy zagospodarowania czasu wolnego, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki.

- 4) Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki, o których mowa w NPZ, poprzez wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych opracowanych i realizowanych przez młodzież i skierowanych do grup rówieśniczych.
- 5) Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, o której mowa w NPZ, poprzez prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy.
- 6) Edukacja kadr, o której mowa w NPZ poprzez organizowanie i dofinansowanie szkoleń, kursów i warsztatów specjalistycznych dla nauczycieli i przedstawicieli innych grup zawodowych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych oraz w zakresie problemów przemocy.
- 7) Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu z powodu problemów alkoholowych, uzależnień i przemocy.
- 8) Prowadzenie lokalnych działań informacyjnych i edukacyjnych związanych problematyką alkoholową, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych i kompleksową pomocą udzielaną osobom znajdującym się w kryzysie.
- 9) Organizowanie lokalnych kampanii i włączanie się w regionalne kampanie oraz realizacja innych kompleksowych działań informacyjno-edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości na drogach jako poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki, o których mowa w NPZ.
- 10) W ramach zwiększania dostępności i podniesienia jakości specjalistycznej pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej, inicjowanie działań korekcyjno-edukacyjnych skierowanych do sprawców przemocy.
- 11) Opracowanie Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych obejmująca problematykę alkoholową, narkotykową oraz uzależnień behawioralnych w ramach monitorowania i badania problematyki, o której mowa w NPZ.
- 12) Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych w ramach edukacji zdrowotnej i profilaktyki uzależnień określonej w Narodowym Programie Zdrowia.
- 13) Alternatywne formy spędzania wolnego czasu – dofinansowanie różnych form zajęć rekreacyjno-sportowych, w tym pozalekcyjne zajęcia sportowe jako element programu profilaktycznego, w szczególności dla dzieci i młodzieży w ramach uniwersalnej profilaktyki uzależnień, o której mowa w NPZ.

2.2. Działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych

- 1) Działania dotyczące pomocy osobom uzależnionym od alkoholu zmierzające do zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej, poprzez:
 - a) zajęcia terapeutyczne dla pacjentów uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, prowadzone w dni ustawowo wolne od pracy,
 - b) działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym prowadzenie rozmów motywacyjnych z osobami z problemem alkoholowym oraz rozpowszechnienie informacji w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w NPZ,
 - c) zajęcia i programy zdrowotne dla osób uzależnionych, współuzależnionych lub wywodzących się z dysfunkcyjnych rodzin,
 - d) edukacja kadr, o której mowa w NPZ poprzez szkolenia i kursy specjalistyczne dla pracowników leczenia odwykowego, podnoszących kwalifikacje w zakresie pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi oraz ofiarami przemocy w rodzinie,
 - e) zajęcia terapeutyczne dla młodzieży uzależnionej od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

- f) kontynuowanie współpracy z placówkami leczenia odwykowego w ramach podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej, o której mowa w NPZ.
- 2) Udzielanie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, medycznej i prawnej osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, poprzez:
- a) specjalistyczną pomoc terapeutyczną dla członków rodzin,
 - b) działalność i wyposażenie placówek wsparcia dziennego realizujących zadania z zakresu wspierania rodzin w kryzysie, zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - c) w ramach redukcji szkód oraz podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej, o których mowa w NPZ działalność Punktu Konsultacyjnego dla Młodzieży Uzależnionej, świadczącego pomoc dla młodych osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz uzależnionych behawioralnie, w tym: wynagrodzenie specjalistów zatrudnionych w Punkcie, zakup materiałów biurowych i profilaktyczno - edukacyjnych, zakup sprzętu i wyposażenia, czynsz, i w razie potrzeby adaptacja pomieszczeń oraz inne zakupy związane z funkcjonowaniem punktu,
 - d) zajęcia dla osób współuzależnionych,
 - e) działania i czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, która w związku z nadużywaniem alkoholu powoduje rozpad życia rodzinnego, demoralizuje małoletnich, uchyla się od pracy oraz systematycznie zakłóca spokój lub porządek publiczny obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
 - f) kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
 - g) w ramach zwiększania dostępności i podniesienia jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, o której mowa w NPZ – działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz innych placówek i instytucji w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
 - h) współpracę międzyinstytucjonalną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 3) Objęcie specjalistyczną pomocą terapeutyczną osób wywodzących się z rodzin alkoholowych i rodzin dysfunkcyjnych, poprzez:
- a) specjalistyczną pomoc terapeutyczną dla osób wywodzących się ze środowisk dysfunkcyjnych,
 - b) zapewnienie dostępności do pomocy psychologicznej.
- 4) Doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji:
- a) edukacja kadr, o której mowa w NPZ poprzez organizowanie szkoleń dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnika Prezydenta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych poprzez organizację i finansowanie udziału w konferencjach, szkoleniach, kursach i warsztatach oraz związanych z tym kosztów,
 - b) przedstawicieli służb i instytucji działających na rzecz ochrony rodziny przed przemocą poprzez organizowanie specjalistycznych szkoleń i udział w szkoleniach, konferencjach dotyczących zjawiska przemocy w domowej, specyfiki i zasad kontaktu z ofiarą lub sprawcą przemocy w ramach edukacji kadr i zwiększania dostępności i podniesienia jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy domowej, o której mowa w NPZ.
- 5) Adaptacja pomieszczeń/obiektów na potrzeby realizacji zadań wynikających z programu, w celu podniesienia jakości i standardów oraz poszerzenia oferty skierowanej do mieszkańców Starogardu Gdańskiego.